

СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА (ПО 24)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Економіка і бізнес</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна (цикл професійної підготовки)</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4,5 кредити ECTS (135 год)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Екзамен, модульна контрольна робота, індивідуальне семестрове завдання у формі реферату, календарні контролю</i>
Розклад занять	<i>https://schedule.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: к.е.н., доцент, Костюнік Олена Валеріївна, o.kostiunik@ill.kpi.ua, Практичні/Семінарські: к.е.н., доцент, Костюнік Олена Валеріївна, o.kostiunik@ill.kpi.ua</i>
Розміщення курсу	<i>https://classroom.google.com/c/NjU3Mjc1ODE0ODEx</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна «Соціальна економіка» орієнтована на здобуття майбутніми економістами професійних знань, умінь та компетенцій через призму виміру цінності людського життя, розвитку особистості у процесі своєї життєдіяльності і соціального капіталу для забезпечення соціально-економічного прогресу, збалансування пропорцій сучасної економіки.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти цілісного світогляду і навичок системного мислення щодо соціоекономічного функціонування суспільства, яке все більше спрямовується на створення умов для розвитку і самореалізації особистостей у швидкоплинних трансформаційних змінах глобального характеру

Предметом дисципліни є закони та закономірності еволюції економічних систем через призму досягнення умов соціальної гармонії і компромісу між окремими стейкхолдерами, соціально економічними групами, суспільством у цілому та державою у взаємозв'язку економічних та соціальних відносин, поєднанні цілей стійкого, інклюзивного розвитку і стабільного підвищення добробуту населення.

Викладання навчальної дисципліни орієнтоване на формування у здобувачів вищої освіти ряду **компетентностей**:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

СК 13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК 14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

СК 18. Здатність до розроблення комплексу рекомендацій для подолання соціальних диспропорцій сучасної економіки; до розроблення програм соціальної відповідальності та планування створення соціальних підприємств для формування соціальних стимулів у процесі реалізації механізму соціальної координації.

СК 19. Здатність до здійснення моніторингу та оцінювання ефектів від реалізації соціальних заходів державою, бізнесом, інститутами громадянського суспільства.

Вивчення дисципліни дозволить сформувати у здобувача вищої освіти наступні **програмні результати навчання:**

ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

ПРН 26. Аналізувати ефекти від реалізації соціальних заходів державою, бізнесом, інститутами громадянського суспільства; виявляти можливості щодо реалізації людської особистості у процесі соціально-економічної діяльності; оцінювати та аналізувати ефективність соціальної відповідальності, соціального підприємництва та державної соціальної політики як складових механізму соціальної координації.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити. Економіка праці та соціально-трудова відносини.

Постреквізити. Проектний аналіз.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Концептуальні основи соціальної економіки

Тема 1.1 Предмет та методологія соціальної економіки. Соціальні функції економіки. Тема 1.2 Соціалізація економіки через призму еволюції економічних систем. Сталий розвиток. Тема 1.3 Соціальна структура та соціально-економічна стратифікація суспільства. Соціальна політика як складова соціальної економіки.

Розділ 2. Державне регулювання соціальної сфери

Тема 2.1 Державна соціальна політика: поняття, напрямки, суб'єкти, об'єкти, нормативно-правове забезпечення. Тема 2.2 Планування та фінансування соціальної політики держави. Тема 2.3. Система соціального захисту населення. Форми захисту економічно-активного та соціально-незахищених верств населення. Тема 2.4 Соціальні аспекти демографічної політики. Тема 2.5 Соціальні аспекти політики у сфері освіти та культури. Тема 2.6 Соціальні аспекти політики у сфері охорони здоров'я. Тема 2.7 Соціальні послуги.

Розділ 3. Методи та інструменти забезпечення соціалізації економіки на рівні суб'єктів господарювання

Тема 3.1 Соціальна політика суб'єктів господарювання. Тема 3.2 Корпоративна соціальна відповідальність та соціальне підприємництво.

Розділ 4. Місце інститутів громадянського суспільства у соціалізації економіки

Тема 4.1 Інститут громадянського суспільства: поняття, структура, роль. Тема 4.2 Види інститутів громадянського суспільства та їх вплив на процеси соціалізації економіки.

Розділ 5. Механізм соціальної координації та соціальна безпека економіки

Тема 5.1 Структура механізму соціальної координації економіки та інституціональне забезпечення його функціонування. Тема 5.2 Оцінювання ефективності реалізації механізму соціалізації координації економіки. Тема 5.3 Забезпечення соціальної безпеки сучасної економіки.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базові:

1. Атаманюк Р.Ф., Атаманюк Е.А. Соціальна економіка: навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2020. 203 с.
2. Соціальна економіка: Конспект лекцій для здобувачів вищої освіти освітнього спеціальності 051 «Економіка» третього освітньо-наукового ступеня. Укладачі: І.О. Мельник, Т.Г. Олійник, О.А. Горобченко. Миколаїв, 2018. 67с.
3. Стратегія сталого розвитку України-2030. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
4. Соціальна та солідарна економіка : навчальний посібник / І. М. Сотник. Суми : Сумський державний університет, 2022. 247 с
5. Нечосіна О. Функціонування системи соціальних послуг в Україні: короткий опис [підготовлено в рамках «Соціальні послуги в громадах – підтримка реформи соціальної політики в Україні»]. К., 2019. 16 с.

Допоміжні:

1. Соціальна економіка: індивідуальне завдання [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. денної та заочної форм навчання першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка бізнес-підприємства» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: О.П. Кавтиш. Електронні текстові дані (1 файл: 755 Кбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 51 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/45718/1/Social_Economy_2021.pdf
2. Соціальний капітал як економічний ресурс: сутність та умови нагромадження : монографія / З.І. Галушка, І.І. Нафус. - Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 248 с.
3. Сайт міністерства соціальної політики України: URL: <https://www.msp.gov.ua/>
4. Сайт державного комітету статистики України: URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Законодавство України: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
6. Урядовий портал: URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
7. Соціальна політика: ЮНІСЕФ : URL: <https://www.unicef.org/ukraine/about-unicef>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опановування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді реферату, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами; **загальні методи навчання:** проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий; **спеціальні методи навчання:** робота в малих групах, індивідуальна робота, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, ситуативні кейси, презентації, дискусія.

Опанування здобувачами вищої освіти дисципліни передбачає вивчення теоретичного матеріалу з розв'язання практичних задач, які викладається на лекціях та пропонується здобувачам вищої освіти для самостійної підготовки.

Ознайомлення з новою темою на практичному занятті передбачає короткий виклад теоретичних відомостей (нагадування здобувачам вищої освіти потрібної інформації з лекційного матеріалу, роз'яснення незрозумілих моментів тощо), розгляд особливостей розв'язання завдань кожного типу, які супроводжуються поясненнями викладача. Надалі здобувачі вищої освіти отримують індивідуальні або групові (робота малими групами) завдання та працюють над ними. Під час вивчення матеріалу та при виконанні завдань на практичних заняттях передбачено застосування ІКТ, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти (електронні презентації до лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять), доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережових комунікаційних можливостей (інтернет-лекції, інтернет-семінари під час дистанційного навчання).

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання:

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
<p>ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p>	<p>Основні методи навчання: лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді реферату, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами.</p> <p>Загальні методи навчання: проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий.</p> <p>Спеціальні методи навчання: робота в малих групах, індивідуальна робота, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, ситуативні кейси, презентації, дискусія.</p>	<p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: практичні заняття, модульну контрольну роботу, реферат. Підсумковий контроль - екзамен</p>
<p>ПРН 24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.</p>		
<p>ПРН 26. Аналізувати ефекти від реалізації соціальних заходів державою, бізнесом, інститутами громадянського суспільства; виявляти можливості щодо реалізації людської особистості у процесі соціально-економічної діяльності; оцінювати та аналізувати ефективність соціальної відповідальності, соціального підприємництва та державної соціальної політики як складових механізму соціальної координації.</p>		

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 36 годин лекцій та 36 годин практичних занять, модульний контроль.

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ	СР		
Розділ 1. Концептуальні основи соціальної економіки						
1	Тема 1.1 Предмет та методологія соціальної економіки. Соціальні функції економіки	2	2	1.5	<p>Л: Еволюція поняття «соціальна економіка», предмет, принципи, завдання, категоріальний апарат та методи дослідження соціальної економіки, соціальні функції економіки та її суб'єкти, економічне мислення і соціалізація. (2)</p> <p>ПЗ: зміст та завдання соціальної економіки, суб'єкти соціальної економіки. (2)</p>	<p>Н: аналітичні завдання, робота в малих групах, дискусії, презентації</p> <p>О: індивідуальне мислення</p>
2	Тема 1.2 Соціалізація економіки через призму еволюції економічних систем. Сталий	2	2	1.5	<p>Л: Поняття, методи, завдання та напрями соціалізації економіки, основні типи економічних систем та їх еволюція як перехід до</p>	<p>Н: аналітичні завдання, ситуативні кейси, робота в</p>

	розвиток				соціальної економіки, моделі соціальної економіки, типи соціальної держави та її основні атрибути, концепція соціальної держави України. Поняття та еволюція концепції сталого розвитку, роль сталого розвитку в соціалізації сучасної економіки (SDG, 10 принципів Глобального договору ООН, політики, стратегії, завдання, суб'єкти, імплементація, світові та національні тенденції). (2) ПЗ: діалектика взаємозв'язку сталого розвитку та соціальної економіки; сталий розвиток в Україні та світі: спільний й відмінний рис (2)	малих групах та індивідуально, дискусії, презентації О: індивідуальне
3	Тема 1.3 Соціальна структура та соціально-економічна стратифікація суспільства. Соціальна політика як складова соціальної економіки	2	2	1.5 Л: Поняття соціальної структури та соціально-економічної стратифікації, соціальні статуси та ролі, соціальна мобільність види та типи соціальної стратифікації, клас та страта, вимірювання нерівностей в суспільстві, поняття середнього класу, концепції дослідження середнього класу, ознаки та характеристики, критерії віднесення до середнього класу, стратифікація в структурі середнього класу (підвиди), функції середнього класу в соціальній економіці. Соціальна політика: поняття, суб'єкти та об'єкти. Моделі соціальної політики: світовий досвід та Україна. (2) ПЗ: соціальна стратифікація, середній клас та його вимірники, характеристика середнього класу в Україні, його роль в соціалізації національної економіки (2)	Н: аналітичні завдання, ситуативні кейси, робота в малих групах та індивідуально, дискусії, презентації О: індивідуальне	
Розділ 2. Державне регулювання соціальної сфери						

4	Тема 2.1 Державна соціальна політика: поняття, напрямки, суб'єкти, об'єкти, нормативно-правове забезпечення	2	2	1.5	<p>Л: Поняття та функції державного регулювання економіки, еволюція ролі держави в управлінні соціальною сферою, соціальна відповідальність держави. Поняття соціальної політики держави, напрямки, завдання, суб'єкти та об'єкти соціальної політики держави, нормативно-правове забезпечення соціальної політики держави. Інклюзія як один з векторів сучасної державної соціальної політики. (2)</p> <p>ПЗ: характеристика соціальної політики національної економіки, порівняльна характеристика моделей соціальної політики держави, інклюзія в реалізації соціальної політики держави (2)</p>	<p>Н: аналітичні завдання, ситуативні кейси, робота в малих групах та індивідуально, дискусії, презентації</p> <p>О: індивідуальне</p>
5	Тема 2.2 Планування та фінансування соціальної політики держави	2	2	1.5	<p>Л: Планування (принципи, порядок, нормативи, стандарти, гарантії) та фінансування соціальної політики держави. Технологічні аспекти реалізації державної соціальної політики. (2)</p> <p>ПЗ: аналіз системи планування та фінансування соціальної політики держави, бюджети соціального призначення, оцінювання ефективності реалізації соціальних планів та соціальних видатків національної економіки (2)</p>	<p>Н: аналітичні завдання, ситуативні кейси, робота в малих групах та індивідуально, дискусії, презентації</p> <p>О: індивідуальне</p>
6	Тема 2.3. Система соціального захисту населення. Форми захисту економічно-активного та соціально-незахищених верств населення	2	2	1.5	<p>Л: Поняття соціального захисту та структура системи соціального захисту, суб'єкти системи соціального захисту, соціальне страхування як елемент системи соціального захисту. Напрями соціального захисту економічно активного населення, державна політика на ринку праці, соціальний захист у разі настання безробіття та нещасних випадків на виробництві. Поняття соціально-незахищених верств населення, основні форми захисту соціально незахищених верств населення. Поняття та функції пенсійного забезпечення. Структура пенсійної системи: світовий досвід та Україна. (2)</p> <p>ПЗ: соціальний захист та забезпечення економічно-активного й економічно-пасивного населення: зміст, еволюція, ефективність (2)</p>	<p>Н: аналітичні завдання, ситуативні кейси, робота в малих групах та індивідуально, дискусії, презентації</p> <p>О: індивідуальне</p>

7	Тема 2.4 Соціальні аспекти демографічної політики	2	2	1	<p>Л: Поняття, завдання, інструменти реалізації демографічної політики та основні демографічні показники. Досвід реалізації демографічної політики в різних країнах. Ефективність реалізації державної демографічної політики. (2)</p> <p>ПЗ: демографічний стан в економіці України, соціальні аспекти демографічної політики: зміст, проблеми, реформи, інструменти, перспективи, ефективність (2)</p>	<p>Н: аналітичні завдання, ситуативні кейси, робота в малих групах та індивідуально, дискусії, презентації</p> <p>О: індивідуальне</p>
8	Тема 2.5 Соціальні аспекти політики у сфері освіти та культури	2	2	1	<p>Л: Державне регулювання системи освіти та цілі соціальної політики у сфері освіти. Фінансові ресурси закладів освіти, стан та зміни в системі освіти (ефективність функціонування сфери освіти). Основи економічної діяльності у сфері культури. Соціальні аспекти державного регулювання культури. Показники соціальних та економічних умов функціонування культури. Основні напрямки підвищення ефективності функціонування сфер освіти та культури в контексті соціалізації економіки. (2)</p> <p>ПЗ: аналіз стану культурної та соціальної сфер, оцінювання результативності реалізації соціальних аспектів освітньої та культурної політик (2)</p>	<p>Н: аналітичні завдання, ситуативні кейси, робота в малих групах та індивідуально, дискусії, презентації</p> <p>О: індивідуальне</p>
9	Тема 2.6 Соціальні аспекти політики у сфері охорони здоров'я	2	2	1.5	<p>Л: Суть політики у сфері охорони здоров'я та система охорони здоров'я. Медичне страхування. Ресурси медичних закладів. Оцінка ефективності роботи системи охорони здоров'я та її регуляторних механізмів. (2)</p> <p>ПЗ: характеристика та аналіз ефективності роботи системи охорони здоров'я та її регуляторних механізмів (2)</p>	<p>Н: аналітичні завдання, ситуативні кейси, робота в малих групах та індивідуально, дискусії, презентації</p> <p>О: індивідуальне</p>
10	Тема 2.7 Соціальні послуги	2	2	1.5	<p>Л: Поняття соціальних послуг, їх призначення, класифікація. Нормативно-правове забезпечення надання соціальних послуг. Система надання соціальних послуг та ефективність її функціонування: міжнародний та національний досвід. Державні та недержавні суб'єкти надання соціальних послуг. (2)</p> <p>ПЗ: види соціальних послуг, система надання соціальних послуг та ефективність її функціонування: міжнародний та національний досвід (2)</p>	<p>Н: аналітичні завдання, ситуативні кейси, робота в малих групах та індивідуально, дискусії, презентації</p> <p>О: індивідуальне</p>

Розділ 3. Методи та інструменти забезпечення соціалізації економіки на рівні суб'єктів господарювання						
11	Тема 3.1 Соціальна політика суб'єктів господарювання	2	2	1	<p>Л: Підприємство як соціальна система, суб'єкт та об'єкт соціальної, поняття та система соціальної політики суб'єкта господарювання, нормативно-правові основи соціальної політики підприємства, соціальні гарантії та соціальний пакет. (2)</p> <p>ПЗ: соціальна політика підприємства: аналіз на прикладах (2)</p>	<p>Н: аналітичні завдання, ситуативні кейси, робота в малих групах та індивідуально, дискусії, презентації</p> <p>О: індивідуальне</p>
12	Тема 3.2 Корпоративна соціальна відповідальність та соціальне підприємництво	2	2	1	<p>Л: Поняття та історія КСВ, КСВ як сучасна форма соціальної політики суб'єктів господарювання, стандарти, мета, об'єкти, форми та суб'єкти КСВ, практики та політики КСВ, матриця стейкхолдерів, звітність та моделі у сфері КСВ.</p> <p>Соціальне підприємництво (СП) як сучасна форма реалізації соціальної політики та соціалізації економіки суб'єктами господарювання, історія СП, національні моделі СП, нормативно-правове забезпечення, суб'єкти та об'єкти СП, функції СП. Крайні приклади СП.</p> <p>Особливості становлення та розвитку національної моделі СП та її нормативно-правове регулювання. Вимір соціально-економічного внеску СП в сучасну економіку. (2)</p> <p>ПЗ: КСВ: зміст, значення для бізнесу, суспільства та економіки, аналіз на прикладах вітчизняних й іноземних суб'єктів господарювання (2)</p>	<p>Н: аналітичні завдання, ситуативні кейси, робота в малих групах та індивідуально, дискусії, презентації</p> <p>О: індивідуальне</p>
Розділ 4. Місце інститутів громадянського суспільства у соціалізації економіки						
13-14	Тема 4.1 Інститут громадянського суспільства: поняття, структура, роль	4	2	1.5	<p>Л: Поняття громадянського суспільства, його ознаки, підходи до структури, інституту громадянського суспільства та їх функції, класифікація інститутів громадянського суспільства.</p> <p>Еволюційні аспекти розвитку громадянського суспільства в національній економіці. (2)</p> <p>Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні. Показники оцінки розвитку та діяльності інститутів громадянського суспільства. (2)</p> <p>ПЗ: соціальне підприємництво: суть, моделі, приклади соціальних підприємств (2)</p>	<p>Н: аналітичні завдання, ситуативні кейси, робота в малих групах та індивідуально, дискусії, презентації</p> <p>О: індивідуальне</p>
14	Модульна контрольна робота		2	2	Передбачає аналітичні завдання та індивідуальне опитування	

15	Тема 4.2 Види інститутів громадянського суспільства та їх вплив на процеси соціалізації економіки	4	2	2	<p>Л: Політичні партії та інструменти їх впливу на соціально-економічний розвиток. (2)</p> <p>Громадські об'єднання: види, особливості функціонування та механізми впливу на соціалізацію економіки. Роль та вплив релігійних організацій на сучасну економіку. ЗМІ як суб'єкти сучасної соціальної економіки. Їх види, функції, роль та вплив на соціально-економічні процеси. (2)</p> <p>ПЗ: аналіз ідей створення соціальних підприємств та обґрунтування їх ролі для національної економіки, її соціалізації (2)</p>	<p>Н: аналітичні завдання, ситуативні кейси, робота в малих групах та індивідуально, дискусії, презентації</p> <p>О: індивідуальне</p>
Розділ 5. Механізм соціальної координації та соціальна безпека економіки						
16	Тема 5.1 Структура механізму соціальної координації економіки та інституціональне забезпечення його функціонування	2	2	1.5	<p>Л: Поняття і функції соціальної координації, механізм соціальної координації економіки, еволюція його структури. Чинники забезпечення економічної ефективності та економічного зростання шляхом реалізації інструментів механізму соціальної координації економіки. (2)</p> <p>ПЗ: характеристика ІГС в Україні та їх ролі в забезпеченні соціалізації та реалізації соціальної політики (2)</p>	<p>Н: аналітичні завдання, ситуативні кейси, робота в малих групах та індивідуально, дискусії, презентації</p> <p>О: індивідуальне</p>
17	Тема 5.2 Оцінювання ефективності реалізації механізму соціалізації координації економіки	2	2	1	<p>Л: Критерії, показники та підходи до оцінювання механізму соціальної координації економіки. Система міжнародних показників до оцінювання ефективності соціальної координації економіки (2)</p>	<p>Н: аналітичні завдання, ситуативні кейси, робота в малих групах та індивідуально, дискусія</p> <p>О: індивідуальне</p>

18	Тема 5.3 Забезпечення соціальної безпеки сучасної економіки	2	2	1	Л: Національна безпека та її структура, соціальна безпека економіки, соціальні ризики, складові, механізм забезпечення економічної безпеки, чинники соціальної безпеки, рівні соціальної безпеки, основні віхи розвитку нормативно-правового забезпечення соціальної безпеки в Україні, критерії соціальної безпеки та показники її оцінювання. Особливості формування системи економічних відносин України в сфері виробництва інженерно-технічної продукції в умовах військового стану. Аналіз показників соціальної безпеки та ідентифікація напрямів підвищення її рівня. (2) ПЗ: характеристика механізму соціальної координації економіки, оцінювання його ефективності, нові виклики соціальної економіки України під впливом воєнного стану, аналіз рівня соціальної безпеки національної економіки, вироблення рекомендацій щодо його підвищення (2)	Н: індивідуальне виконання тестових та аналітичних завдань О: індивідуальне
18	Індивідуальне завдання/Реферат			8	ПЗ: Захист реферату	О: індивідуальне
	Екзамен			30		
Всього		36	36	63		

Примітка: Л – лекції, ПЗ – практичне заняття, Н – навчальна діяльність, О – оцінювання.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти передбачає самостійне опрацювання додаткових матеріалів курсу, підготовку до практичних занять, проведення міні-досліджень, виконання творчих завдань, модульної контрольної роботи, написання індивідуального завдання / реферату та підготовку до складання екзамену. Обсяги часу на виконання самостійної роботи становить 63 год.

Тиждень навчання	Тема	Завдання	Обсяг годин
Розділ 1. Концептуальні основи соціальної економіки			
1	Тема 1.1 Предмет та методологія соціальної економіки. Соціальні функції економіки	Підготовка до практичного заняття	1.5
2	Тема 1.2 Соціалізація економіки через призму еволюції економічних систем. Сталий розвиток	Підготовка до практичного заняття	1.5
3	Тема 1.3 Соціальна структура та соціально-економічна стратифікація суспільства. Соціальна політика як складова соціальної економіки	Підготовка до практичного заняття	1.5
Розділ 2. Державне регулювання соціальної сфери			
4	Тема 2.1 Державна соціальна політика: поняття, напрямки, суб'єкти, об'єкти, нормативно-правове забезпечення	Підготовка до практичного заняття	1.5
5	Тема 2.2 Планування та фінансування соціальної політики держави	Підготовка до практичного заняття	1.5

6	Тема 2.3. Система соціального захисту населення. Форми захисту економічноактивного та соціально-незахищених верств населення	Підготовка до практичного заняття	1.5
7	Тема 2.4 Соціальні аспекти демографічної політики	Підготовка до практичного заняття	1
8	Тема 2.5 Соціальні аспекти політики у сфері освіти та культури	Підготовка до практичного заняття	1
9	Тема 2.6 Соціальні аспекти політики у сфері охорони здоров'я	Підготовка до практичного заняття	1.5
10	Тема 2.7 Соціальні послуги	Підготовка до практичного заняття	1.5
Розділ 3. Методи та інструменти забезпечення соціалізації економіки на рівні суб'єктів господарювання			
11	Тема 3.1 Соціальна політика суб'єктів господарювання	Підготовка до практичного заняття	1
12	Тема 3.2 Корпоративна соціальна відповідальність та соціальне підприємництво	Підготовка до практичного заняття	1
Розділ 4. Місце інститутів громадянського суспільства у соціалізації економіки			
13-14	Тема 4.1 Інститут громадянського суспільства: поняття, структура, роль	Підготовка до практичного заняття	1.5
14	Теми 1.1-4.1	Підготовка до тестування та написання МКР	2
15	Тема 4.2 Види інститутів громадянського суспільства та їх вплив на процеси соціалізації економіки	Підготовка до практичного заняття	2
Розділ 5. Механізм соціальної координації та соціальна безпека економіки			
16	Тема 5.1 Структура механізму соціальної координації економіки та інституціональне забезпечення його функціонування	Підготовка до практичного заняття	1.5
17	Тема 5.2 Оцінювання ефективності реалізації механізму соціалізації координації економіки	Підготовка до практичного заняття	1
18	Тема 5.3 Забезпечення соціальної безпеки сучасної економіки	Підготовка до практичного заняття	1
	Індивідуальне завдання/Реферат	Виконання та оформлення реферату	8
	Екзамен	Підготовка до екзамену	30
Всього			63

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та поведінка на заняттях. Відвідування лекцій та практичних занять є вільним, бали за присутність на лекціях та практичних заняттях не додаються, але вагома частина рейтингу здобувача вищої освіти формується через активну участь на лекціях та роботу над завданнями практичних занять. Тому пропуск лекцій та практичних занять не дає можливість отримати здобувачу вищої освіти бали у семестровий рейтинг. На заняттях здобувачу вищої освіти дозволяється користуватись інтерактивними засобами навчання, в т. ч. виходити в інтернет із метою пошуку навчальної або довідкової інформації, якщо це передбачено тематикою завдання.

Заохочувальні та штрафні бали. Активність здобувача вищої освіти на заняттях, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача. Заохочувальні бали здобувач вищої освіти також може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлене у вигляді наукових тез, наукової статті, тощо; за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематики курсу. Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Пропущені контрольні заходи. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), здобувачу вищої освіти надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого часу. В разі порушення термінів і невиконання завдань з неповажних причин, здобувач вищої освіти, який не набрав 30 балів під час семестру, не допускається до складання екзамену в основну сесію. Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>

Захист індивідуального семестрового завдання передбачено у вигляді стислої доповіді за виконаним завданням (рефератом), та відповідей на запитання. За форс-мажорних обставин, що зумовили нестачу часу, індивідуальне семестрове завдання зараховується за результатами представленої готової роботи та із урахуванням відповідей на запитання викладача щодо виконаної роботи, поставлених в індивідуальному порядку.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі вищої освіти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Позааудиторні заняття. В межах вивчення навчальної дисципліни за бажанням здобувача вищої освіти передбачається участь в олімпіадах, конференціях, форумах, круглих столах, написанні статей тощо.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи другого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-1) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів, з них 50 балів складає стартовий рейтинг (RC) та 50 балів – екзамен (RE). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60 % від його рейтингового балу. Стартовий рейтинг (протягом семестру) включає бали, які здобувач вищої освіти отримує за: виконання завдань по практичним заняттям; відповіді; підготовку презентацій, виконання модульної контрольної роботи; виконання індивідуального завдання / реферату.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання

8.1. Поточний контроль

8.1.1. Робота на практичних заняттях (тах 16 балів)

1. **Відповіді на практичних заняттях:** відповіді на запитання з теми лекції, участь в дискусіях, у тому числі за результатами опрацювання кейсів, обговореннях, відповіді під час усного опитування, аналітичні доповіді (1 бали x16).

Розрахунок за одну відповідь:

- 1- активна робота, повні відповіді під час опитування;
- 0.8 -плідна робота, часткові відповіді під час опитування;
- 0.6 - робота з доповненням до відповідей інших здобувачів;
- 0 пасивність

2. **Опрацювання аналітичних навчальних завдань:** аналітичні, навчальні завдання, у тому числі, виконані під час роботи у малих групах з презентацією результатів на практичних заняттях (6 завдань – тах 18 балів).

Розрахунок за одне завдання:

- 3 балів – якісно виконане завдання, результати обґрунтовані і доведені;
- 2 балів – наявні певні недоліки у виконанні завдання, які суттєво не впливають на його результат;
- 1.8 бали – завдання виконано з неточностями, що мають вплив на обґрунтування результату;
- 0 балів – завдання не виконане

8.1.2. Модульна контрольна робота (має 6 балів).

Модульна контрольна робота оцінюється в 10 балів за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 5..6 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 4 бали;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації) та незначні помилки – 3 балів;
- «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0.. 2 балів.

Результат контрольного заходу для здобувача, який не з'явився на нього, оцінюється нульовим балом.

8.1.3. Індивідуальне завдання / реферат (має 10 балів).

Розрахункова робота оцінюється в 10 балів за такими критеріями:

- творчий підхід до розв'язання завдань та захист на занятті – 9..10 балів;
- роботу виконано з незначними неточностями та захищено на занятті – 7..8 балів;
- роботу виконано з певними недоліками та захищено на занятті – 6 балів;
- за несвоєчасну здачу РР або здачу без захисту на занятті, але при умові якісного виконання без помилок – 8 балів;
- роботу не зараховано (завдання не виконане або є грубі помилки) – менше 6 балів.

8.2. Календарний контроль.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр.

7 тиждень – умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 5,5 балів, виконано не менше, ніж 40 % з обсягу практичних занять;

14 тиждень - умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 11 балів. Складено модульну контрольну роботу, виконано не менше ніж 80 % з обсягу комп'ютерних практикумів.

8.3. Семестровий контроль (екзамен) (має 50 балів)

Умовою допуску до екзамену є отримання не менше 30 балів, причому обов'язковим критерієм є здача розрахункової роботи не менше, ніж на 6 балів.

Екзаменаційний білет містить три завдання, які оцінюються у 50 балів: 2 теоретичних питання (по 15 балів) та 1 практичне завдання (20 балів).

Критерії оцінювання теоретичного питання:

- «відмінно» - студент дав повну змістовну відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 13..15 балів;
- «добре» - студент дав повну відповідь, але допустив окремі неточності (не менше 75 % потрібної інформації) – 11..12 балів;
- «задовільно» - студент дав не повну відповідь або допустив помилки (не менше 60 % потрібної інформації) – 9..10 балів;
- «незадовільно» - студент допустив суттєві помилки або не розкрив питання (робота не відповідає вимогам «достатньо» і питанням розкрито менше 60 % потрібної інформації або нерозкрите взагалі) – 0..8 балів.

Критерії оцінювання задачі:

- «відмінно» - студент дав повну змістовну відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 18..20 балів;
- «добре» - студент дав повну відповідь, але допустив окремі неточності (не менше 75 % потрібної інформації) – 15..17 балів;

- «задовільно» - студент дав не повну відповідь або допустив помилки (не менше 60 % потрібної інформації) – 12..13 балів;
- «незадовільно» - студент допустив суттєві помилки або не розкрив питання (робота не відповідає вимогам «достатньо» і питанням розкрито менше 60 % потрібної інформації або нерозкрито взагалі) – 0..11 балів.

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Примітка. За рішенням кафедри для окремих освітніх компонентів, для яких семестровий контроль передбачений у формі екзамену, у разі, якщо заходи поточного контролю дозволяють однозначно визначити рівень набуття передбачених навчальною програмою компетентностей, допускається виставлення підсумкової оцінки за екзамен шляхом пропорційного перерахунку семестрових оцінок у підсумкову оцінку «автоматом» за 100-бальною шкалою, але у цьому разі обов'язковим залишається виконання здобувачем умов допуску до екзамену. Переведення балів здійснюється за формулою (з округленням результату до найближчого цілого):

$$R = 60 + \frac{40(R_i - R_D)}{R_C - R_D}$$

де R – оцінка за 100-бальною шкалою;

R_i – сума балів, набраних здобувачем протягом семестру;

R_C – максимальна сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру;

R_D – допусковий бал до екзамену.

Розрахунок шкали (R) рейтингу

Рейтингова шкала з дисципліни складає:

$$R = RC + RE = 50 + 50 = 100 \text{ балів.}$$

Максимальна сума балів стартового рейтингу дорівнює 50:

$$RC = 17 \times 1,5 + 3 \times 1,5 + 10 + 10 = 50 \text{ балів.}$$

Таблиця відповідності рейтингових балів (R) оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів (R)	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску (менше 40 балів)	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль розміщено у дистанційному курсі.

У рейтинг здобувача можуть бути зараховані сертифікати проходження очних або дистанційних курсів за тематикою курсу на платформах Prometheus та Coursera.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри економіки і підприємництва, к.е.н., доцент, Костюнік О.В.

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 22 від 18.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 10 від 24.06.2024р.)